PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi

na lata 2022 – 2027

MODYFIKOWANY

WRZESIEŃ 2026 r.

I. WPROWADZENIE

Dziecko chce być dobre. *Jeśli nie umie – naucz. Jeśli nie wie – wytłumacz. Jeśli nie może – pomóż* – motto Programu Wychowawczo-Profilaktycznego – w myśl słów Janusza Korczaka.

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza Szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas zajęć z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką i pozostałymi pracownikami Szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły oraz Szkolny Zestaw Programów Nauczania tworzą spójną całość i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej.

Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych w Szkole realizowane są również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły powstał po konsultacjach z przedstawicielami Rady Rodziców, Rady Pedagogicznej. Został uchwalony przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Program powstał w oparciu o pogłębioną analizę posiadanych danych oraz diagnozę problemów nurtujących naszą Szkołę. Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo – profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje. Dążymy do tego, aby wszyscy uczniowie przestrzegali zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi. (np. COVID-19). Chcemy, aby posiadali wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych, cywilizacyjnych, podejmowali odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych. Założeniem jest również to, aby znali zasady ochrony zdrowia psychicznego.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE:

1. Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej (art. 72 ust. 1) – ochrona praw dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz.483, z 2001 r. nr 28, poz.319, z 2006 r. nr 200, poz.1471, z 2009 r. nr 114, poz. 946).
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych – katalog podstawowych praw człowieka. (Dz.U. 1977 r. nr 38 poz. 167).
4. Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych - międzynarodowy dokument opisujący prawa osób z niepełnosprawnościami w kategoriach praw człowieka, a także obowiązki Państw związane z zapewnieniem tych praw i ich przestrzeganiem. Została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 13 grudnia 2006 roku. Ratyfikowana przez Polskę 6 września 2012 r.
5. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120 poz. 526).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów

   z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. (Dz.U. z 2026 r. poz. 378).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży

niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz.1309).

10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 stycznia 2026 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 73).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 lipca 2026 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2026 r. poz.1028).
13. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz.1939).
14. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).
15. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, 1871, z 2025 r.poz.620, 1019).
16. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881,1019).
17. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043,1160).
18. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych ; jednolity tekst ustawy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1214).
19. Ustawa z dnia 23 stycznia 2026r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2026 r. poz.252).
20. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1803).
21. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).
22. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 r. poz. 163).
23. Ustawa z 21 stycznia 2026 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2026 r. poz.110).
24. Statut Szkoły Podstawowej im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi.
25. Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

26. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 lipca 2026 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026 (Dz. U. z 2026r. poz.923).
27. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi.
28. Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEJ

W celu diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w tym roku szkolnym postanowiliśmy skupić się na zbadaniu u uczniów poczucia bezpieczeństwa w szkole, jakości relacji rówieśniczych, doświadczeń związanych z przemocą i wykluczeniem, sposobów szukania pomocy, funkcjonowania w środowisku cyfrowym oraz ogólnego samopoczucia w szkole. W tym celu została przeprowadzona ankieta wśród rodziców, uczniów klas IV-VIII oraz nauczycieli.

Podsumowanie wyników ankiety dla rodziców i opiekunów „Samopoczucie i bezpieczeństwo dziecka w szkole”

Ankieta została przeprowadzona wśród rodziców i opiekunów uczniów w celu rozpoznania ich opinii dotyczących funkcjonowania dzieci w szkole, poczucia bezpieczeństwa, relacji rówieśniczych, sposobu reagowania szkoły na sytuacje problemowe, korzystania przez uczniów z telefonu i Internetu oraz współpracy rodziców ze szkołą. Ankieta obejmowała również pytanie dotyczące najważniejszych obszarów profilaktyki, które zdaniem rodziców powinny być częściej poruszane z uczniami. Kwestionariusz zawierał także pytanie otwarte umożliwiające przedstawienie własnych uwag i propozycji dotyczących funkcjonowania szkoły. wyniki ankiety nauczycieli

1. Samopoczucie uczniów w szkole

Jednym z pierwszych obszarów poddanych ocenie było samopoczucie dzieci w środowisku szkolnym.

Spośród 181 udzielonych odpowiedzi:

. 66 rodziców (36,5%) oceniło samopoczucie dziecka jako bardzo dobre,

. 103 (56,9%) jako dobre,

. 12 (6,6%) jako przeciętne,

. nikt nie wskazał odpowiedzi „źle”.

Łącznie 93,4% rodziców ocenia samopoczucie swoich dzieci jako bardzo dobre lub dobre. Jest to pozytywny wynik, wskazujący, że zdecydowana większość uczniów dobrze funkcjonuje

w środowisku szkolnym. Jednocześnie warto zwracać uwagę na uczniów, których samopoczucie zostało ocenione jako przeciętne, ponieważ mogą oni wymagać dodatkowej obserwacji i wsparcia.

2. Poczucie bezpieczeństwa uczniów

Kolejnym ważnym obszarem było poczucie bezpieczeństwa dzieci w szkole.

Wśród udzielonych odpowiedzi:

. 88 (48,6%) rodziców odpowiedziało „tak”,

. 95 (52,4%) – „raczej tak”,

. 4 (2,2%) – „raczej nie”,

. nikt nie zaznaczył odpowiedzi „nie”.

Wyniki wskazują więc na wysokie poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole z perspektywy ich rodziców. Jednocześnie pojedyncze odpowiedzi wskazujące na mniejsze poczucie bezpieczeństwa powinny być traktowane jako sygnał do dalszego monitorowania sytuacji oraz zwracania szczególnej uwagi na uczniów, którzy mogą doświadczać trudności w relacjach

z rówieśnikami.

3. Relacje uczniów z rówieśnikami

Relacje rówieśnicze zostały również ocenione bardzo pozytywnie.

Spośród 181 odpowiedzi:

. 77 (42,5%) – bardzo dobre,

. 94 (52%) – dobre,

. 10 (5,5%) – przeciętne,

. 0 – złe.

Oznacza to, że 94,5% rodziców ocenia relacje swoich dzieci z rówieśnikami jako bardzo dobre lub dobre. Pomimo pozytywnego obrazu relacji, obecność odpowiedzi „przeciętnie” pokazuje, że część uczniów może doświadczać trudności w nawiązywaniu lub utrzymywaniu relacji

z grupą. W dalszej pracy warto zatem kontynuować działania integracyjne, rozwijające kompetencje społeczne, empatię, komunikację i umiejętność rozwiązywania konfliktów.

4. Reagowanie szkoły na problemy

Rodzice zostali również zapytani, czy ich zdaniem szkoła odpowiednio reaguje na problemy takie jak przemoc czy hejt.

Spośród 182 odpowiedzi:

. 67 (36,8%) – „tak”,

. 89 (54,9%) – „raczej tak”,

. 10 (5,5%) – „raczej nie”,

. 2 (1,1%) – „nie”,

. 3 (1,64%) – „nie mam zdania / nie miałem(am) takiej sytuacji”.

Łącznie 91,7% rodziców ocenia sposób reagowania szkoły pozytywnie, wybierając odpowiedź „tak” lub „raczej tak”. Wynik ten wskazuje na ogólnie pozytywną ocenę działań szkoły

w sytuacjach problemowych. Jednocześnie warto nadal przypominać uczniom i rodzicom, w jaki sposób można zgłaszać przemoc, hejt, konflikty czy inne niepokojące sytuacje oraz jakie działania podejmuje szkoła po otrzymaniu takiego zgłoszenia.

5. Korzystanie z telefonu i Internetu

Rodzice zostali zapytani również o to, czy ich zdaniem dzieci bezpiecznie i z umiarem korzystają z telefonu oraz Internetu.

Spośród 182 odpowiedzi:

. 99 (54,4%) – „tak”,

. 80 (44%) – „raczej tak”,

. 3 (1,6%) – „raczej nie”,

. 0 – „nie”.

Aż 98,4% rodziców uważa, że ich dzieci korzystają z telefonu i Internetu bezpiecznie lub raczej bezpiecznie i z umiarem. Jednocześnie odpowiedzi rodziców dotyczące oczekiwanych tematów profilaktycznych pokazują, że bezpieczeństwo w sieci i właściwe korzystanie z telefonu pozostają bardzo ważnym obszarem edukacyjnym. Może to wskazywać, że rodzice

dostrzegają potrzebę dalszego wspierania dzieci w zakresie higieny cyfrowej, cyberbezpieczeństwa, korzystania z mediów społecznościowych, ochrony prywatności oraz ograniczania nadmiernego czasu spędzanego przed ekranem.

6. Współpraca rodziców ze szkołą

Współpraca rodziców ze szkołą została oceniona bardzo pozytywnie.

Spośród 182 odpowiedzi:

. 111 (61%) – bardzo dobrze,

. 65 (35,7%) – dobrze,

. 6 (3,3%) – przeciętnie,

. 0 – źle.

Łącznie 96,7% rodziców ocenia współpracę ze szkołą jako bardzo dobrą lub dobrą. Jest to istotny zasób szkoły, który warto wykorzystywać przy realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych. Dobra współpraca z rodzicami może ułatwiać szybkie reagowanie na pojawiające się trudności oraz wspólne wspieranie uczniów.

7. Tematy profilaktyczne, które zdaniem rodziców powinny być częściej poruszane z uczniami

W tym pytaniu rodzice mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź. Oznacza to, że liczba wskazań poszczególnych tematów nie odpowiada liczbie ankiet, a suma procentów może przekraczać 100%.

Najczęściej wskazywane obszary to:

1.*Bezpieczeństwo w sieci i umiar w używaniu telefonu*

127 wskazań – 69,7% respondentów

Jest to jeden z najczęściej wskazywanych przez rodziców obszarów. Wskazuje na potrzebę dalszej edukacji dotyczącej bezpiecznego korzystania z Internetu, telefonu i mediów społecznościowych oraz rozwijania odpowiedzialnych nawyków cyfrowych.

2. *Przeciwdziałanie przemocy, wyśmiewaniu i agresji*

132 wskazań – 72,5% respondentów

Tak wysoka liczba wskazań pokazuje, że rodzice oczekują dalszych działań dotyczących przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, agresji, wyśmiewaniu, hejtowi oraz budowania bezpiecznych relacji między uczniami.

3. *Radzenie sobie ze stresem i emocjami*

122 wskazania – 67% respondentów

Rodzice dostrzegają potrzebę rozwijania u dzieci umiejętności rozpoznawania i regulowania emocji, radzenia sobie ze stresem oraz szukania pomocy w sytuacjach trudnych.

4. *Budowanie dobrych relacji w grupie*

83 wskazań – 45,6% respondentów

Obszar ten pozostaje istotny z punktu widzenia integracji klas, przeciwdziałania wykluczeniu oraz rozwijania umiejętności komunikacyjnych i społecznych.

5. *Profilaktyka uzależnień*

54 wskazań – 29,7% respondentów

Rodzice wskazywali również na potrzebę prowadzenia działań dotyczących uzależnień, w tym m.in. e-papierosów oraz napojów energetycznych.

Wniosek

Odpowiedzi rodziców pokazują, że szczególnego znaczenia nabierają trzy główne obszary profilaktyki: bezpieczeństwo cyfrowe, przeciwdziałanie przemocy i agresji oraz radzenie sobie ze stresem i emocjami. Co ważne, wskazania rodziców są spójne z wynikami ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli, w której również pojawiły się kwestie przemocy rówieśniczej, hejtu, trudności emocjonalnych oraz problemów związanych z funkcjonowaniem uczniów w grupie.

8. Uwagi i propozycje rodziców dotyczące funkcjonowania szkoły

W odpowiedziach otwartych rodzice przedstawili również własne uwagi i propozycje.

Pojawiły się m.in. kwestie dotyczące:

. możliwości pozostawiania części książek i przyborów w szkole ze względu na ciężar plecaków,

. organizacji i godzin funkcjonowania świetlicy szkolnej,

. obciążenia uczniów liczbą sprawdzianów i prac domowych,

. zwracania uwagi na zdrowe odżywianie dzieci,

. weryfikowania materiałów oraz działań realizowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

Uwagi te warto potraktować jako sygnały do dalszej analizy, a nie jako problemy dotyczące całej społeczności szkolnej, ponieważ zostały zgłoszone przez pojedynczych respondentów.

9. Najważniejsze mocne strony szkoły

Na podstawie dotychczas zebranych odpowiedzi można wskazać kilka obszarów stanowiących mocne strony funkcjonowania szkoły:

1. *Dobre samopoczucie uczniów*

Zdecydowana większość rodziców ocenia samopoczucie swoich dzieci jako dobre lub bardzo dobre.

2. *Poczucie bezpieczeństwa*

Rodzice w zdecydowanej większości postrzegają szkołę jako miejsce, w którym ich dzieci czują się bezpiecznie.

3. *Pozytywne relacje rówieśnicze*

Większość rodziców dobrze lub bardzo dobrze ocenia relacje swoich dzieci z rówieśnikami.

4. *Dobra współpraca ze szkołą*

Rodzice wysoko oceniają współpracę z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem i szkołą.

5. *Pozytywna ocena reagowania na sytuacje problemowe*

Większość rodziców uważa, że szkoła właściwie reaguje na problemy takie jak przemoc czy hejt.

10. Obszary wymagające dalszej pracy

Pomimo pozytywnego obrazu funkcjonowania szkoły wyniki wskazują na potrzebę dalszego wzmacniania działań w zakresie:

. przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, agresji i hejtowi,
. przeciwdziałania wykluczeniu i odrzuceniu rówieśniczemu,
. rozwijania umiejętności budowania prawidłowych relacji,
. rozwijania kompetencji emocjonalnych uczniów,
. radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi,
. bezpieczeństwa cyfrowego i higieny korzystania z telefonu oraz Internetu,
. profilaktyki uzależnień,
. wzmacniania współpracy szkoły z rodzicami,

. monitorowania sytuacji uczniów, którzy mogą doświadczać trudności emocjonalnych lub społecznych.

11. Rekomendacje do dalszej pracy szkoły

W oparciu o wyniki ankiety rekomenduje się:

Działania wobec uczniów: prowadzenie zajęć dotyczących przemocy rówieśniczej, hejtu i cyberprzemocy, organizowanie zajęć integracyjnych i wzmacniających relacje w klasach, rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych, prowadzenie zajęć dotyczących radzenia sobie ze stresem, edukację w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, telefonu i mediów społecznościowych, kontynuowanie profilaktyki uzależnień.

Działania wobec rodziców: przekazywanie rodzicom informacji dotyczących bezpieczeństwa cyfrowego dzieci, edukowanie rodziców w zakresie rozpoznawania sygnałów trudności emocjonalnych, informowanie o sposobach reagowania szkoły na przemoc i hejt, utrzymywanie regularnej współpracy pomiędzy rodzicami, wychowawcami, pedagogiem i psychologiem.

Działania na poziomie szkoły: kontynuowanie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy i budowaniem dobrych relacji, monitorowanie sytuacji klas i uczniów pod kątem wykluczenia oraz konfliktów, reagowanie na sygnały dotyczące przemocy, agresji i hejtu, dalsze rozwijanie współpracy całego zespołu nauczycieli i specjalistów.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród rodziców i opiekunów wskazują na ogólnie pozytywny obraz funkcjonowania uczniów w szkole. Większość rodziców pozytywnie ocenia samopoczucie dzieci, ich poczucie bezpieczeństwa, relacje z rówieśnikami oraz współpracę ze szkołą. Pozytywnie oceniany jest również sposób reagowania szkoły na sytuacje problemowe, w tym przemoc i hejt. Jednocześnie rodzice wskazują na konkretne obszary, które powinny być nadal wzmacniane w ramach działań wychowawczych i profilaktycznych. Najważniejsze z nich to bezpieczeństwo w sieci i odpowiedzialne korzystanie z telefonu, przeciwdziałanie przemocy, wyśmiewaniu i agresji oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami. Wyniki wskazują również na znaczenie budowania dobrych relacji

w grupach klasowych, co pozostaje istotne w kontekście integracji uczniów, przeciwdziałania wykluczeniu oraz tworzenia bezpiecznego środowiska szkolnego. Warto podkreślić, że

wnioski z ankiety rodziców są w dużej mierze zgodne z wynikami ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli, co wzmacnia zasadność uwzględnienia tych obszarów w planowaniu działań profilaktycznych szkoły na rok szkolny 2026/2027.

Ankieta dla uczniów: „Moja szkoła - moje bezpieczeństwo i potrzeby”

Ankieta została przeprowadzona wśród uczniów klas IV–VIII w celu rozpoznania ich poczucia bezpieczeństwa w szkole, jakości relacji rówieśniczych, doświadczeń związanych z przemocą i wykluczeniem, sposobów szukania pomocy, funkcjonowania w środowisku cyfrowym oraz ogólnego samopoczucia w szkole. W ankiecie znalazło się również pytanie otwarte dotyczące tego, co uczniowie chcieliby zmienić w szkole, aby czuć się w niej jeszcze lepiej.

1. Poczucie bezpieczeństwa w szkole

Uczniowie zostali zapytani, jak często czują się bezpiecznie w szkole. Spośród 126 udzielonych odpowiedzi:

. 74 uczniów (58,7%) odpowiedziało „zawsze”,
. 32 (25,4%) – „czasami”,
. 7 (5,6%) – „rzadko”,
. 13 (10,3%) – „nigdy”.

Oznacza to, że zdecydowana większość uczniów deklaruje, że zawsze lub czasami czuje się w szkole bezpiecznie. Jednocześnie 20 uczniów wskazało odpowiedź „rzadko” lub „nigdy”, co stanowi ważny sygnał diagnostyczny. Szczególnej uwagi wymaga fakt, że odpowiedzi te nie rozkładają się równomiernie między klasami – w starszych klasach pojawiają się wyraźnie częściej. Szczególnie zwracają uwagę odpowiedzi klasy VIIIa, gdzie spośród 13 uczniów:

. 2 czują się bezpiecznie zawsze,
. 1 czasami,
. 1 rzadko,
. aż 9 nigdy.

Ten wynik wymaga szczególnego przyjrzenia się sytuacji tej klasy, w tym relacjom między uczniami, sytuacjom konfliktowym oraz poczuciu bezpieczeństwa na terenie szkoły.

2. Relacje z rówieśnikami

Spośród 125 uczniów, którzy odpowiedzieli na pytanie,:

. 47 (37,6%) oceniło relacje jako bardzo dobre,
. 66 (52,8%) jako dobre,
. 6 (4,8%) jako średnie,
. 6 (4,8%) jako złe.

Łącznie 90,4% uczniów ocenia swoje relacje z rówieśnikami jako dobre lub bardzo dobre. Jest to pozytywny wynik, jednak nie oznacza, że problemów w relacjach nie ma. W odpowiedziach dotyczących przemocy, wykluczenia i wyśmiewania pojawiają się bowiem sygnały wskazujące na występowanie takich zachowań. Szczególnie widoczne są różnice pomiędzy poszczególnymi klasami. W klasie VIIa i VIIIa oceny relacji są wyraźnie bardziej zróżnicowane niż w młodszych klasach.

3. Doświadczenia związane z wyśmiewaniem, przezywaniem i obgadywaniem

W całej badanej grupie uzyskano:

. 47 odpowiedzi „nigdy”,
. 60 „czasami”,
. 20 „często”.

Oznacza to, że spośród uczniów, którzy odpowiedzieli na to pytanie, około połowa przynajmniej czasami spotyka się z wyśmiewaniem, przezywaniem lub obgadywaniem. Szczególnie niepokojące są wyniki klas VIIa i VIIIa.

W klasie VIIa:

. 1 uczeń – nigdy,
. 12 – czasami,
. 5 – często.

W klasie VIIIa:

. 1 – nigdy,
. 6 – czasami,
. 6 – często.

Wskazuje to na potrzebę dalszej pracy nad kulturą komunikacji, szacunkiem wobec innych, przeciwdziałaniem przemocy słownej i hejtowi.

4. Szturchanie, bicie i zabieranie rzeczy

W odniesieniu do zachowań o charakterze fizycznym uzyskano:

. 65 odpowiedzi „nigdy”,
. 40 „czasami”,

. 20 „często”.

Oznacza to, że zachowania takie jak szturchanie, bicie czy zabieranie rzeczy nie są zjawiskiem całkowicie nieobecnym w środowisku szkolnym. Szczególnie wyraźnie zaznaczają się klasy VIIa i VIIIa. W klasie VIIa aż 8 uczniów wskazało, że spotyka się z takimi zachowaniami często, a kolejne 8 – czasami. W klasie VIIIa 8 uczniów wskazało „często”, a 3 „czasami”. Wyniki te wskazują na potrzebę konsekwentnego prowadzenia działań dotyczących przemocy fizycznej, granic osobistych, reagowania na agresję oraz sposobów szukania pomocy.

5. Wykluczanie z grupy i ignorowanie

W tym obszarze uzyskano:

. 56 odpowiedzi „nigdy”,

. 49 „czasami”,

. 19 „często”.

A więc znaczna grupa uczniów deklaruje, że przynajmniej czasami doświadcza lub obserwuje wykluczanie, ignorowanie czy nieprzyjmowanie do grupy. Ponownie szczególnie widoczne są klasy VIIa i VIIIa.

W klasie VIIa:

. 4 – nigdy,

. 9 – czasami,

. 5 – często.

W klasie VIIIa:

. 1 – nigdy,

. 9 – czasami,

. 3 – często.

6. Hejt i niemiłe komentarze w Internecie

W tym obszarze uzyskano:

. 89 odpowiedzi „nigdy”,

. 22 „czasami”,

. 12 „często”.

W porównaniu z wyśmiewaniem czy przemocą fizyczną odpowiedzi wskazują na mniejszą częstotliwość tego zjawiska w części klas. Jednak również tutaj szczególnie wyróżnia się klasa VIIIa:

. 3 uczniów – nigdy,

. 3 – czasami,

. 7 – często.

W klasie VIIa natomiast 9 uczniów wskazało „czasami”, a 1 „często”.

7. Do kogo uczniowie zwróciliby się o pomoc?

Pytanie było wielokrotnego wyboru.

Łączna liczba wskazań przedstawia się następująco:

. wychowawca lub nauczyciel – 79 wskazań,

. kolega lub koleżanka – 80 wskazań,

. pedagog lub psycholog szkolny – 50 wskazań,

. pomoc poza szkołą – 53 wskazania,

. inny pracownik szkoły – 11 wskazań,

. „nie wiem, do kogo się zwrócić” – 7 wskazań.

Najczęściej wskazywanymi osobami, do których uczniowie zwróciliby się w sytuacji problemowej, są rówieśnicy oraz wychowawcy/nauczyciele. Jednocześnie 50 wskazań pedagoga lub psychologa szkolnego pokazuje, że znaczna część uczniów postrzega specjalistów szkolnych jako osoby, do których można zwrócić się po pomoc. Szczególnej uwagi wymaga natomiast 53 wskazania dotyczące szukania pomocy poza szkołą. Warto więc nadal wzmacniać świadomość uczniów dotyczącą tego, z jakimi problemami mogą przyjść do psychologa lub pedagoga i że mogą zgłosić się po pomoc również wtedy, gdy problem wydaje im się „mały” lub trudny do opisania.

8. Funkcjonowanie uczniów w świecie cyfrowym

Odpowiedzi dotyczące korzystania z telefonu i Internetu pokazują, że większość uczniów deklaruje znajomość zasad bezpiecznego korzystania z sieci.

Jednocześnie w poszczególnych klasach pojawiają się uczniowie, którzy:

. trafiają na niepokojące treści lub sytuacje w Internecie,

. spędzają w telefonie lub sieci zbyt dużo czasu,

. nie wiedzą, jak właściwie zadbać o swoje bezpieczeństwo w Internecie.

Warto przy tym zauważyć, że dane w tym pytaniu nie są jednolite pod względem liczby zaznaczonych odpowiedzi – w kilku klasach suma wskazań przekracza liczbę uczniów. Dlatego nie należy traktować tego pytania jako klasycznego pytania jednokrotnego wyboru przy zbiorczym wyliczaniu procentów.

Sam rozkład odpowiedzi wskazuje jednak na potrzebę dalszej edukacji w zakresie:

. cyberbezpieczeństwa,
. cyberprzemocy,
. ochrony prywatności,
. reagowania na niepokojące treści,
. higieny cyfrowej,
. kontrolowania czasu spędzanego przed ekranem.

9. Ogólne samopoczucie uczniów w szkole

Spośród 125 udzielonych odpowiedzi:

. 26 uczniów (20,8%) oceniło swoje samopoczucie jako bardzo dobre,
. 64 (51,2%) jako dobre,
. 19 (15,2%) jako średnie,
. 16 (12,8%) jako złe.

Łącznie 72% uczniów ocenia swoje samopoczucie jako dobre lub bardzo dobre. Jednocześnie 28% uczniów wskazało odpowiedź „średnio" lub „źle", co jest istotnym sygnałem diagnostycznym. Szczególnie zwracają uwagę starsze klasy.

Klasa VIIa

. 0 – bardzo dobrze,
. 10 – dobrze,
. 4 – średnio,
. 4 – źle.

Klasa VIIIa

. 0 – bardzo dobrze,
. 2 – dobrze,
. 2 – średnio,
. 8 – źle.

Wyniki wskazują więc na potrzebę szczególnego przyjrzenia się dobrostanowi psychicznemu uczniów klas VII–VIII, zwłaszcza klasy VIIIa.

10. Co sprawia, że uczniowie czują się dobrze i bezpiecznie?

Pytanie 7 było wielokrotnego wyboru.

Najczęściej wskazywanym czynnikiem byli:

- Koledzy i koleżanki – 107 wskazań

Jest to zdecydowanie najczęściej wybierana odpowiedź. Pokazuje to, jak duże znaczenie dla poczucia bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia uczniów mają relacje rówieśnicze.

Kolejne odpowiedzi:

. pomocni nauczyciele i pedagodzy – 40 wskazań,
. miła atmosfera na przerwach – 37 wskazań,
. ciekawe lekcje i zajęcia dodatkowe – 16 wskazań.

Wynik ten jest bardzo ważny z punktu widzenia działań wychowawczo-profilaktycznych: relacje rówieśnicze są jednocześnie jednym z największych zasobów uczniów i jednym z obszarów, w których pojawiają się trudności. Dlatego szczególnie ważne jest dalsze budowanie życzliwych, bezpiecznych i akceptujących grup klasowych.

11. Co uczniowie chcieliby zmienić w szkole?

Odpowiedzi otwarte pokazują kilka powtarzających się obszarów.

Relacje między uczniami

Uczniowie wskazywali m.in.:

. potrzebę ograniczenia kłótni,
. zaprzestania przezywania,
. większego spokoju,
. ograniczenia przepychania się i bójek,
. poprawy atmosfery.

W klasie VIIIa pojawiły się szczególnie mocne wypowiedzi dotyczące przeklinania, bójek, przepychania się i poczucia zagrożenia.

Relacje z nauczycielami

Część uczniów, szczególnie z klas V, VI i VII, wskazywała na:

. potrzebę większej sprawiedliwości,
. ograniczenie poczucia faworyzowania,
. zmianę podejścia niektórych nauczycieli,
. potrzebę większego uwzględniania obciążenia uczniów.

Warunki w szkole

Pojawiały się również propozycje dotyczące:

. większej liczby ławek,
. większej przestrzeni,
. drugiej sali gimnastycznej,
. szatni,
. toalet,
. sklepiku lub automatów z jedzeniem i piciem,

. możliwości spędzania części przerw na zewnątrz.

Organizacja nauki

Uczniowie zgłaszali:

. potrzebę mniejszej liczby lekcji,

. krótszych lub lepiej zorganizowanych zajęć,

. większej liczby ciekawych aktywności,

. większej liczby wycieczek,

. lżejszych plecaków.

12. Najważniejsze mocne strony wynikające z ankiety uczniów

Na podstawie odpowiedzi można wskazać kilka istotnych zasobów szkoły.

1. *Relacje rówieśnicze są dla uczniów ważnym źródłem bezpieczeństwa*

Koledzy i koleżanki są zdecydowanie najczęściej wskazywanym czynnikiem sprawiającym, że uczniowie czują się w szkole dobrze i bezpiecznie.

2. *Większość uczniów ocenia relacje z rówieśnikami pozytywnie*

Ponad 90% ważnych odpowiedzi to oceny „bardzo dobrze" lub „dobrze".

3. *Większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie*

Najczęściej wybieraną odpowiedzią było „zawsze".

4. *Uczniowie wiedzą, gdzie mogą szukać pomocy*

Najczęściej wskazywali wychowawców, nauczycieli i rówieśników, a 50 uczniów wskazało również pedagoga lub psychologa szkolnego.

5. *W szkole istnieją czynniki sprzyjające dobremu samopoczuciu*

Pozytywne relacje, pomocni nauczyciele i atmosfera na przerwach są dla uczniów ważnymi zasobami.

Wyniki ankiety wskazują na kilka obszarów, które powinny zostać uwzględnione w dalszej pracy psychologa, pedagoga i wychowawców:

Przemoc i agresja rówieśnicza

Szczególnie w klasach VIIa i VIIIa pojawiają się częste wskazania dotyczące przemocy słownej i fizycznej.

Wykluczenie i relacje w grupie

Uczniowie wskazują na występowanie ignorowania, nieprzyjmowania do grupy i innych zachowań wykluczających.

Dobrostan psychiczny uczniów starszych klas

Szczególnej uwagi wymaga sytuacja klas VII–VIII, a zwłaszcza VIIIa, w której odnotowano bardzo niską ocenę samopoczucia.

Cyberprzemoc i hejt

Problem ten jest szczególnie widoczny w klasie VIIIa.

Potrzeba wzmacniania systemu pomocy

Część uczniów deklaruje szukanie pomocy poza szkołą, a niewielka grupa nie wie, do kogo się zwrócić.

Relacje uczniowie–nauczyciele

W odpowiedziach otwartych pojawiają się uwagi dotyczące sprawiedliwego traktowania, podejścia nauczycieli i poczucia faworyzowania.

Ankieta dla nauczycieli

„Czynniki ryzyka i potrzeby wychowawczo-profilaktyczne w szkole”

Ankieta została przeprowadzona wśród nauczycieli w celu rozpoznania najczęściej występujących czynników ryzyka, trudności wychowawczych oraz potrzeb uczniów, a także określenia obszarów wymagających szczególnej uwagi i zaplanowania dalszych działań wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych.

1. Najczęściej obserwowane trudności i czynniki ryzyka

Analiza odpowiedzi nauczycieli wskazuje, że w codziennym funkcjonowaniu szkoły szczególnie widoczne są trudności związane z relacjami rówieśniczymi, funkcjonowaniem emocjonalnym uczniów oraz motywacją do nauki. Najczęściej wskazywanym problemem była apatia, brak motywacji do nauki i bierność uczniów – 6 nauczycieli obserwuje to często, 10 czasami, a 11 rzadko. Istotnym obszarem pozostają również kłopoty emocjonalne uczniów, takie jak stres, lęk, wycofanie czy zachowania autoagresywne. 6 nauczycieli wskazało ich częste występowanie, 11 obserwuje je czasami, a kolejnych 11 rzadko. Dużą uwagę zwracają także agresja słowna, wulgaryzmy, hejt i wyśmiewanie w grupie. Zjawiska te często obserwuje 4 nauczycieli, czasami 15, a rzadko 8. W przypadku absencji, wagarowania i spóźniania się na zajęcia 3 nauczycieli wskazało odpowiedź „często”, 7 „czasami”, a 13 „rzadko”. Relatywnie rzadziej obserwowane są natomiast próby sięgania po używki, takie jak e-papierosy czy napoje energetyczne. 21 nauczycieli wskazało, że nigdy nie obserwuje tego rodzaju zachowań, a 5 – że zdarzają się one rzadko. Wyniki dotyczące nadużywania telefonów i fonoholizmu wskazują, że problem ten jest obecny w środowisku szkolnym, choć jego częstotliwość jest

zróżnicowana: 1 nauczyciel wskazał „często”, 8 „czasami”, 7 „rzadko”, natomiast 12 „nigdy”. wyniki ankiety nauczycieli

2. Współpraca z rodzicami

W zakresie współpracy z rodzicami 7 nauczycieli oceniło ją jako bardzo dobrą, wskazując, że rodzice chętnie współpracują i reagują na uwagi. Jednocześnie 21 nauczycieli określiło współpracę jako przeciętną, uzależnioną od konkretnego rodzica. Żaden z nauczycieli nie wskazał odpowiedzi „słabo”. Może to oznaczać potrzebę dalszego wzmacniania systematycznej komunikacji pomiędzy szkołą a rodzicami, szczególnie w sytuacjach pojawiających się trudności wychowawczych, problemów emocjonalnych oraz konfliktów rówieśniczych.

3. Wsparcie nauczycieli w sytuacjach trudnych

Wyniki w tym obszarze są jednoznaczne. 27 nauczycieli wskazało, że w sytuacji trudnej może liczyć na wsparcie dyrekcji, pedagoga i psychologa, natomiast 3 osoby wskazały przede wszystkim na pomoc innych nauczycieli. Żaden nauczyciel nie wskazał, że rzadko otrzymuje potrzebną pomoc i musi samodzielnie radzić sobie z trudną sytuacją. Wskazuje to na funkcjonowanie w szkole systemu wsparcia kadry pedagogicznej, który warto nadal wzmacniać poprzez jasny podział kompetencji, konsultacje oraz wspólne podejmowanie działań interwencyjnych. wyniki ankiety nauczycieli

4. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli

Największe zapotrzebowanie szkoleniowe dotyczyło:

1. *Pracy z klasą trudną, integracji grupy i budowania dyscypliny* – 16 wskazań
2. *Trudnych rozmów i wyznaczania granic w relacji z rodzicami* – 11 wskazań
3. *Rozpoznawania wczesnych sygnałów zaburzeń psychicznych i autoagresji* – 10 wskazań
4. *Stosowania skutecznych procedur i interwencji w sytuacjach kryzysowych* – 9 wskazań
5. *Cyberzagrożeń i fonoholizmu wśród dzieci i młodzieży* – 5 wskazań. wyniki ankiety nauczycieli

Wyniki sugerują, że nauczyciele potrzebują przede wszystkim praktycznych narzędzi do pracy z grupą, reagowania na trudne zachowania oraz rozpoznawania sytuacji wymagających wsparcia psychologicznego.

5. Procedury reagowania

Większość nauczycieli pozytywnie ocenia obowiązujące w szkole procedury i zasady reagowania na sytuacje trudne. 14 osób wskazało „zdecydowanie tak", a 13 osób – „raczej tak". Jedna osoba wskazała „raczej nie", natomiast nikt nie zaznaczył odpowiedzi „zdecydowanie nie". Oznacza to, że procedury są przez większość kadry postrzegane jako jasne

i wystarczające, jednak pojedyncze wskazanie odmiennej odpowiedzi może stanowić podstawę do dalszego przypominania i porządkowania procedur interwencyjnych, szczególnie w odniesieniu do przemocy rówieśniczej, wykluczenia, agresji oraz sytuacji kryzysowych.

6. Relacje rówieśnicze – najważniejszy obszar wymagający działań

Szczególnie istotne są odpowiedzi nauczycieli dotyczące problemów, które ich zdaniem wymagają pilnej interwencji.

W odpowiedziach otwartych wielokrotnie pojawiały się:

. wykluczenie uczniów z grupy klasowej,
. odrzucanie pojedynczych uczniów przez klasę,
. izolowanie od rówieśników,
. hejt i wyśmiewanie,
. przemoc rówieśnicza,
. agresja słowna i używanie wulgaryzmów,
. trudności uczniów w rozwiązywaniu konfliktów,
. osamotnienie uczniów,
. brak akceptacji i szacunku wobec innych.

Powtarzalność tych odpowiedzi wskazuje, że relacje rówieśnicze, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz budowanie bezpiecznej i akceptującej społeczności klasowej powinny stanowić jeden z kluczowych obszarów działań profilaktycznych szkoły. wyniki ankiety nauczycieli Warto zwrócić uwagę, że nauczyciele nie wskazywali wyłącznie na samo występowanie przemocy czy agresji, ale również na trudności uczniów w radzeniu sobie z emocjami i konfliktami. Oznacza to potrzebę rozwijania kompetencji społeczno-emocjonalnych, komunikacji, empatii i umiejętności konstruktywnego rozwiązywania sporów.

Rekomendacja do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Wyniki przeprowadzonych ankiet wskazują, że większość uczniów pozytywnie ocenia swoje funkcjonowanie w szkole. Podobne zdanie mają ich rodzice i opiekunowie. Jednocześnie wyniki pokazują, że problemy związane z przemocą rówieśniczą, wyśmiewaniem,

wykluczaniem, agresją fizyczną oraz hejtem nadal występują w środowisku szkolnym. Zjawiska te są szczególnie widoczne w klasach starszych (VII a i VIII a). Dla uczniów relacje rówieśnicze są najważniejszym zasobem i jednocześnie jednym z głównych obszarów wymagających pracy.

Większość rodziców pozytywnie ocenia samopoczucie dzieci, ich poczucie bezpieczeństwa, relacje z rówieśnikami i współpracę ze szkolą. Jednocześnie rodzice wskazują na konkretne obszary, które powinny być nadal wzmacniane w ramach działań wychowawczych i profilaktycznych, jak:

- bezpieczeństwo w sieci i odpowiedzialne korzystanie z telefonu,
- przeciwdziałanie przemocy, wyśmiewaniu i agresji,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami,
- budowanie dobrych relacji w grupach klasowych, przeciwdziałanie wykluczeniu.

Nauczyciele wskazują, że jednym z najważniejszych obszarów wymagających dalszych działań profilaktyczno – wychowawczych są relacje rówieśnicze, w szczególności przeciwdziałanie wykluczeniu, hejtowi agresji słownej oraz przemocy rówieśniczej. Istotnym obszarem pozostaje radzenie sobie z emocjami, konfliktami.

Rekomenduje się:

- działania integracyjne, przeciwdziałanie wykluczeniu,
- rozwijanie kompetencji społecznych,
- budowanie kultury wzajemnego szacunku.

Na podstawie zgromadzonych danych rekomenduje się, aby Program Wychowawczo-Profilaktyczny w nadchodzącym okresie koncentrował się na następujących priorytetach:

1. **Budowanie pozytywnych relacji w społeczności szkolnej** – promowanie kultury wzajemnego szacunku, współpracy i otwartego dialogu pomiędzy uczniami, nauczycielami i rodzicami.
1. **Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej (hejtowi, wyśmiewaniu, agresji słownej itp.) –** poprzez monitoring sytuacji podczas przerw oraz skuteczne mechanizmy zgłaszania niepokojących zachowań.
2. **Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu** -poprzez wzmacnianie integracji klas oraz budowania relacji opartych na szacunku i akceptacji.
3. **Rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych** – poprzez uczenie dzieci rozpoznawania i regulowania emocji, komunikowania swoich potrzeb oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów.
4. **Wsparcie uczniów doświadczających samotności i odrzucenia.**

Szkoła, jako wspólnota uczniów, nauczycieli i rodziców, powinna dążyć do stworzenia środowiska, w którym każdy jej członek czuje się bezpieczny, szanowany i zaangażowany. Opracowany na podstawie ankiet Program Wychowawczo-Profilaktyczny powinien odpowiadać na realne potrzeby społeczności szkolnej, wspierać rozwój emocjonalny i społeczny uczniów oraz dążyć do ciągłej poprawy jakości życia szkolnego.

V. WIZERUNEK ABSOLWENTA

*„Trzeba nadchodzącym pokoleniom zostawić wzór” /*Bł. Kardynał Stefan Wyszyński/

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi jest przygotowanie uczniów według reformy Reforma 26. Kompas Jutra do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym, podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój oraz gotowości na wyzwania współczesności. Wizerunek absolwenta opiera się na trzech centralnych filarach: wartościach, kompetencjach oraz sprawczości.

Absolwent naszej Szkoły posiada następujące cechy:

1. Jest przygotowany do podjęcia nauki w kolejnym etapie edukacyjnym.
2. Ma uświadomioną potrzebę poznawania świata, zdobywania wiedzy i jej praktycznego wykorzystania.
3. Jest wrażliwy na potrzeby innych i szanuje „sprawnych inaczej”.
4. Odróżnia dobro od zła, respektuje i przestrzega przyjęty system wartości moralnych.
5. Ma swoje zdanie, umie je obronić, szanuje równocześnie poglądy odmienne.
6. Jest samodzielny, zaradny i zdolny do samodzielnego działania.
7. Potrafi myśleć krytycznie, zna siebie, ma świadomość swoich mocnych i słabych stron.
8. Potrafi radzić sobie z problemami i trudnymi stanami emocjonalnymi.
9. Rozwija swoje zainteresowania i pasje.
10. Jest tolerancyjny i otwarty wobec odmienności językowej, kulturowej i religijnej.
11. Jest pracowity, obowiązkowy, odpowiedzialny, systematyczny.
12. Jest aktywny w pracach na rzecz klasy, szkoły i środowiska.
13. Zna i przestrzega zasady kulturalnego zachowania.

14. Potrafi efektywnie współpracować w zespole i współżyć w grupie, zna zasady fair play.
15. Dba o zdrowie i sprawność fizyczną, dostrzega zagrożenia wynikające z nałogów.
16. Dostrzega potrzebę ochrony środowiska naturalnego, rozumie procesy społeczne i klimatyczne.
17. Zna swoje prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka.
18. Zna i szanuje historię, kulturę, symbole i tradycje narodową z jej regionalnym bogactwem.
19. Ma szacunek dla rodziny i świadomość, że jest ona najważniejsza.
20. Potrafi dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo, a także przeciwstawiać się złym wpływom.
21. Zna „ Dekalog" patrona szkoły i stosuje go w swoim życiu.
22. Ma szacunek do nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły, oraz godnie reprezentuje szkołę, której jest absolwentem.
23. Potrafi efektywnie komunikować się i konstruktywnie rozwiązywać nieporozumienia i konflikty.
24. Potrafi ponieść odpowiedzialność za swoje decyzje i działania.
25. Rozumie konieczność niesienia pomocy innym.
26. Potrafi wykorzystywać nowoczesne technologie w pracy i w nauce.
27. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.
28. Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych.
29. Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego.
30. Rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego, a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych).
31. Wie, gdzie szukać pomocy w sytuacjach trudnych, kryzysowych, w sytuacjach zagrożających życiu i zdrowiu.

VI. CELE PROGRAMU

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencjii świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów osób z najbliższego otoczenia uczniów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu,
4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę" mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków,
12) kształtowanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
7) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
8) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
9) poszerzanie wiedzy na temat zmian zachodzących w przyrodzie w wyniku ingerencji człowieka.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających,

substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów,
3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów,
4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów Szkoły,
5) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

6) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
7) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wzmacnianie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w sieci,
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie,
- praca nad odpowiednią motywacją uczniów do nauki,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- ochrona zdrowia swojego i innych,
- rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne,
- pobudzanie do twórczego działania zmierzającego do oszczędnego korzystania z zasobów przyrody i maksymalnej ich ochrony,
- kształtowanie nawyków kultury ekologicznej oraz poczucia odpowiedzialności za ochronę dóbr przyrody,
- uwrażliwienie młodych ludzi na problem ochrony środowiska naturalnego.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych, dbania o higienę,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym stosowania środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2026/2027

Szczegółowe cele do pracy w roku szkolnym **2026/2027** wynikają z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach.

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Odpowiednie motywowanie do nauki, zachęcanie do pogłębiania wiedzy.
3. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
4. Zachęcanie do czytania książek.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO

1. Integracja zespołów klasowych.

2. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
3. Propagowanie wśród uczniów koleżeństwa, cieszenia się z sukcesów innych.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Zwiększenie świadomości na temat szkodliwości picia alkoholu i palenia papierosów zarówno wśród uczniów jak i dla rodziców.
3. Ochrona zdrowia swojego i innych.
4. Ograniczanie czasu spędzanego przy komputerze, telefonie.
5. Zachęcanie i wspieranie uczniów do rozwijania większej aktywności fizycznej.
6. Niwelowanie zachowań agresywnych wśród uczniów.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasach na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Uświadamianie rodziców jak wielką wartość w procesie wychowania ma wspólne z dzieckiem spędzanie wolnego czasu, rozmowa, motywacja.
4. Monitorowanie stanu emocjonalnego dzieci.
5. Promowanie wiedzy i umiejętności na temat radzenia sobie w trudnych sytuacjach, które mogłyby prowadzić do pogorszenia zdrowia psychicznego.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.
3. Zwrócenie uwagi rodzicom na fakt, że zdobycie dobrego wykształcenia przez dziecko jest możliwe tylko wtedy, gdy od najmłodszych lat szkolnych dziecko będzie miało wsparcie i pomoc ze strony nie tylko szkoły, ale i rodziców.
4. Najbardziej skuteczną formą mobilizowania dzieci do nauki jest ścisła, dojrzała i rzetelna współpraca rodziców i nauczycieli. Wszyscy uczący na bieżąco powinni współpracować z rodzicami.

VII. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, organizacji;
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne;
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów;
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia;
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagoga czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań),

w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami;

- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów;
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym/specjalnym i psychologiem oraz pracownikami poradni psychologiczno – pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów;
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli;
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- współtworzą Program Wychowawczo – Profilaktyczny;
- znają i akceptują Program Wychowawczo – Profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- uczestniczą w zebraniach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- Rada Rodziców – uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo – profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, sądami rodzinnymi, asystentem rodziny;
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego;
- opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu;

- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów;
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy;
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach, motywują uczniów do nauki;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;

- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają regulaminów szkolnych;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne, prowadzą działalność charytatywną;
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

Pedagog szkolny/psycholog:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegając zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;

- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia;
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów;
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych;
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
  - ❖ rekomendowaniu dyrektorowi szkoły do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
  - ❖ prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły, rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów;
  - ❖ określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne,

odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;

- współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w:
  - ❖ rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
  - ❖ udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem;
  - ❖ dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych;
  - ❖ doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny);
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Logopeda, do zadań którego należy w szczególności:

- diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
- prowadzenie zajęć logopedycznych dla uczniów oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w: rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości

psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły oraz udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

VIII. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Ceremoniał, święta i uroczystości, będące niejako „pamięcią kultury", stanowią odwołanie do wielowiekowej tradycji człowieka i Polaka, są ważne dla poczucia tożsamości, przez

co stwarzają nieograniczone możliwości wychowawcze.

Założenia Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi uwzględniają ich doniosłą rolę, „wykorzystując" do kształtowania postaw (m.in. tolerancji), umiejętności (np. pracy w zespole), integracji środowiska (także lokalnego), rozbudzania zainteresowań (m.in. kulturą, tradycją), odkrywania nowych możliwości, itp.

Ceremoniał jest ważnym elementem szkolnego Programu. Nawiązuje do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych oraz do Ojczyzny.

Szkoła Podstawowa im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi poprzez swoją tradycję i ceremoniał, uczy poszanowania symboli i dziedzictwa kulturowego, takich, jak:

1. godło państwowe
2. flaga państwowa
3. sztandar szkoły.

Poczet sztandarowy bierze udział w najważniejszych wydarzeniach tworzących ceremoniał szkolny:

1. inauguracja roku szkolnego
2. ślubowanie klas pierwszych
3. uroczyste zakończenie roku szkolnego
4. Święto Patrona Szkoły

5. uroczystości wewnętrzne, regionalne i państwowe.

IX. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM ORAZ PARTNERAMI ZEWNĘTRZNYMI

- Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Krynicy-Zdroju i w Nowym Sączu,
- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariatem Policji w Nawojowej,
- Komendą Miejską Policji w Nowym Sączu,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łabowej,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Gminnym Ośrodkiem Kultury w Łabowej,
- Gminną Biblioteką Publiczną w Łabowej,
- Filią Biblioteki Gminnej w Nowej Wsi,
- Sądem Rodzinnym i Nieletnich – kuratorami sądowymi,
- Ośrodkiem Zdrowia w Łabowej,
- Parafią Rzymsko Katolicką p.w. MBA w Nowej Wsi,
- Psychologiem gminnym,
- Asystentem rodziny,
- Urzędem Gminy w Łabowej,
- Inspektoratem Sanitarnym w Nowym Sączu,
- Państwową Strażą Pożarną w Nowym Sączu,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Łabowej,
- Nadleśnictwem Nawojowa.

X. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Celem ewaluacji jest uzyskanie informacji o przebiegu realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, poznanie ewentualnych trudności, które pojawiły się w trakcie realizacji programu, określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli i rodziców) do realizacji

programu oraz uzyskanie opinii o wartości zrealizowanego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Metody zbierania informacji, narzędzia:

- sprawozdania wychowawców,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- analiza osiągnięć uczniów,
- wywiad, rozmowa, obserwacje,
- badania kwestionariuszowe: ankiety, wypracowania uczniów,
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.

W każdym roku szkolnym we wrześniu zostanie opracowana tematyka zajęć z wychowawcami klas, oraz harmonogram działań zaplanowanych na dany rok szkolny w formie odrębnych załączników i dołączone do Programu.

Program został przyjęty uchwałą Rady Rodziców w dniu 30 września 2026 roku w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

zał. 1

W roku szkolnym 2026/2027 zał. nr 1 do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi otrzymuje brzmienie

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Priorytety Programu w roku szkolnym 2026/2027 wynikają z koncepcji pracy i funkcjonowania Szkoły Podstawowej im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nowej Wsi na lata 2022-2027 i priorytetów MEN, określających podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa.

W roku szkolnym 2026/2027 należą do nich:

1. **Wzmacnianie kompetencji matematycznych i naukowych** poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych, rozwijanie myślenia analitycznego oraz umiejętności rozwiązywania problemów.
2. **Szkoła jako środowisko kształtowania postaw obywatelskich i społecznych** – rozwijanie odpowiedzialności za dobro wspólne, budowanie postaw patriotycznych, prospołecznych i obywatelskich, a także wzmacnianie świadomości dotyczącej bezpieczeństwa własnego i innych.
3. **Promocja zdrowego stylu życia** – kształtowanie postaw prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów, edukacja dotycząca zdrowego odżywiania, profilaktyki chorób cywilizacyjnych oraz równowagi między nauką a odpoczynkiem.
4. **Profilaktyka przemocy rówieśniczej i wsparcie zdrowia psychicznego** – działania na rzecz przeciwdziałania agresji i cyberprzemocy, wzmacnianie odporności psychicznej uczniów, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych oraz zapewnienie wsparcia psychologiczno- pedagogicznego.
5. **Bezpieczeństwo cyfrowe i higiena korzystania z technologii** – rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji, świadomego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu, edukacja dotycząca sztucznej inteligencji oraz wspieranie nauczycieli w metodycznym wykorzystywaniu nowoczesnych narzędzi edukacyjnych, w tym zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

6. **Wzmocnienie doradztwa zawodowego** – promowanie kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych, rozwijanie świadomości dotyczącej rynku pracy, wspieranie uczniów w planowaniu ścieżek edukacyjno- zawodowych oraz współpraca ze środowiskiem lokalnych pracodawców.
7. **Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii** – wspieranie działań edukacyjnych i wychowawczych skierowanych do środowisk polonijnych, promowanie nauczania języka polskiego poza granicami kraju oraz budowanie więzi z kulturą narodową.
8. **Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia** poprzez stosowanie oceniania kształtującego, metod aktywizujących, pracy projektowej oraz strategii sprzyjających samodzielności, kreatywności i odpowiedzialności za proces uczenia się.